

Gent, levende muziekstad

Foto © Michiel Devijver

Eerste aanzet voor een strategisch muziekbeleid voor Gent

Belangrijk – lezen vooraf

Deze nota kwam tot stand binnen de **focusgroep muziek**, gevormd op initiatief van **de Stad Gent**. Doel van dit dynamische (en nooit finale) werkdocument is een aanzet te geven tot een inclusief muziekbeleid voor Gent, dat verder binnen de sector verspreid kan worden, ter aanvulling **en ter discussie**.

Daarnaast willen we ook alle partners, stakeholders, sectoren en beleidsdiensten danken die aan dit document hebben bijgedragen via interviews, onderzoeken, GKO-café's en andere fysieke en digitale input-momenten.

Volgende actoren namen deel aan de eerste denkoefening:

- › Geert Riem
- › Wim Wabbes
- › Akin Fatih De Vos
- › Stijn Lemaire / Korneel Boon
- › Lies Vanborm
- › Yannick Peeters / Ruben De Gheselle
- › Niek Verlinden
- › Amani El Haddad
- › Kathrin Deventer
- › vertegenwoordigers van Cultuur Gent.

Deze tekst is een **eerste aanzet** voor een strategisch muziekbeleid, wat betekent dat er **nog niets is afgeklopt of beslist**. Deze startnota dient als **werkdocument**, om samen tot een definitief tekstvoorstel te komen

Inhoudsopgave

1. Introductie	3
2. Context: factoren & trends	4
3. Doelstellingen Muziekstrategie Gent – kort	7
4. Strategische doelstellingen Muziekstrategie Gent – overzicht	8
5. Strategische doelstellingen Muziekstrategie Gent – voorstel subdoelstellingen	9
> De ontwikkeling, groei en verscheidenheid van het muzikale ecosysteem in de stad op lange termijn waarborgen	9
> De ontwikkeling en groei van de muziekartiest voeden en garanderen.....	11
> De groei, ontwikkeling en spreiding van een duurzame muziekprogrammatie met internationale uitstraling in de stad en de ruimere regio Gent realiseren.....	12
> De ontwikkeling van divers muzikaal talent uit alle gemeenschappen in de stad vergroten, door meer samenwerking tussen muziek- en onderwijssector en betere afstemming van het educatieve aanbod op de noden	13
> Een duurzaam en sterk netwerk van muziekinfrastructuur voor ontwikkeling, productie, presentatie, participatie, reflectie en experiment in de stad en de ruimere regio Gent uitbouwen.....	14
> Via longitudinaal onderzoek in samenwerking met kennisinstellingen kennis opbouwen die mee richting en onderbouwing geeft aan strategische plannen	15
6. Voorlopige conclusie	16

1. Introductie

Muziek, een fundamenteel onderdeel van de stedelijke cultuur, speelt een cruciale rol bij de bevordering van het gemeenschapsgevoel, bij de versterking van de stadsidentiteit en bij de stimulering van de economische groei. Een goed doordachte muziekstrategie draagt bij tot een inclusieve, dynamische en innovatieve stad.

Het dynamische muzikleven in Gent vormt, samen met andere culturele disciplines en sectoren, de ruggengraat van zijn stedelijke identiteit. In 2009 trad Gent als eerste Belgische stad toe tot het UNESCO-netwerk van Creatieve Steden. Sindsdien draagt Gent de titel Creative City of Music en is de wisselwerking tussen gevestigde muziekhuizen en opkomende initiatieven, tussen formele en grassroots muzikopleidingen, en tussen festivals en kleine muziekcafés, enkel toegenomen. Gent blijft muziek ademen en zich ontwikkelen als muziekstad.

De Gentse muzieksceen is een sterk maar tegelijk ook kwetsbaar ecosysteem, waarbij alle geledingen elkaar onderhouden en versterken. Iedere component is daarin van cruciale waarde. Om als muziekstad voldoende zuurstof te blijven hebben om te groeien, is het noodzakelijk om op regelmatige tijdstippen stil te staan bij wat er was, is en (nog) niet is. Een onderzoek naar blinde vlekken, uitdagingen en kansen, met de nodige introspectie en reflectie; en rekening houdend met een steeds veranderende context en wereld. Dit onderzoek, zijn bevindingen en de ontwikkelingen in en rondom de sector hebben geleid tot deze startnota voor een Gentse muziekstrategie.

Deze startnota schetst de richting van een **stedelijke muziekstrategie voor Gent**, die

- › ruimte biedt aan zowel professionele als non-professionele musici,
- › culturele diversiteit (in de breedste betekenis van het woord) omarmt,
- › een duurzame infrastructuur voor muziekbeoefening en -beleving voorziet,
- › alle lagen van het Gentse publiek laat participeren,
- › zuurstof geeft aan een levendig muziek-ecosysteem¹.

De startnota vormt een kader voor de realisatie van breed ervaren mogelijkheden, dat een extra duw geeft aan de culturele dynamiek die onze stad draaiende houdt.

Actoren uit het muziek-ecosysteem², uit zowel de publieke als de private/commerciële sector, hebben over de jaren heen bijgedragen tot de bloeiende muzieksceen die zijn neerslag krijgt in deze startnota. Binnen hun mogelijkheden, in samenwerking met de stad en haar mogelijkheden, geven ze de strategie mee vorm, richting en voeren ze mee uit.

¹ De focusgroep wil graag volgende definitie hanteren: Een muziek-ecosysteem is de wisselwerking van dynamieken tussen verschillende stakeholders zoals artiesten, muziekonderwijs, festivals, concertzalen, clubs, muziekcafés, kunstorganisaties, de sociaal-artistische muziekwerkingen, onafhankelijke initiatieven, platenlabels, promotors, managers, opnamestudio's en productiedienstverleners. Zo worden muziekcreatie en -beleving mogelijk gemaakt. De focusgroep beschouwt ook de *nightlife* sector als een onderdeel van het muziek-ecosysteem.

² zie voetnoot 1.

2. Context: factoren & trends³

Een aantal belangrijke bevindingen, factoren en trends vormen de aanleiding voor deze strategie:

- › de nood aan een grotere veerkracht van de sector in tijden van crisis⁴ (bv. COVID-19);
- › de vraag naar meer beschikbare infrastructuur en publieke ruimte (differentiatie presentatieplekken, informele ontmoetingsruimtes voor muzikanten, ...);⁵
- › de nood aan een betere omkadering van de muzikartiest⁶ (professioneel en niet-professioneel);
- › de druk op de financiering voor cultuur⁷ in het algemeen, en op muziek als bron van inkomsten voor muzikartiesten in het bijzonder;
- › de nood aan betere ondersteuning van de muziekindustrie⁸;

³ Bij de ontwikkeling van de strategie werd rekening gehouden met de bevindingen uit verschillende activiteiten, rapporten, bevestigingen en gesprekken, zowel op lokaal, regionaal, bovenlokaal en internationaal niveau:

- › via muziekoverleg, zowel op lokaal, bovenlokaal (muziekstedenoverleg door [VI.BE](#)) als internationaal niveau (UNESCO Creatieve Muziekstedenoverleg).
- › via verschillende landschapstekeningen en onderzoek over muziek en de kunsten door bv. Kunstenpunt (2025). In 2025 werd een nieuwe landschapstekening rond muziek voorgesteld: <https://www.kunsten.be/nl-in-de-kunsten/landschapstekening-2025-muziek/>.
- › via relevante projecten zoals bv. Soundroutes van De Koer.
- › via het traject van de Nightlife sector (2019-2025), wat resulteerde in de oprichting van de Nightlife Council. In 2025 wordt de Nightlife Council hertekend.
- › via de trajecten in het kader van de kandidatuur 'Gent, Culturele hoofdstad van Europa 2030'. Tijdens dit traject keurde de vorige legislatuur de culturele strategie 2040 goed.

⁴ via captatie van signalen uit de sector door diverse bevestigingen van het Gents Kunstenoverleg (GKO). Vanaf de start van het GKO en tijdens de pandemie werd duidelijk hoe precair het statuut van een artiest is en hoe fragiel de sector is. Voor wat betreft de nightlifesector voerde de Karel De Grote Hogeschool in 2021 een onderzoek naar de impact van het Gentse nachtleven. Conclusie: vóór de uitbraak van de coronacrisis zorgde het Gentse nachtleven voor behoorlijk wat lokale economische opbrengsten. In 2019 genereerde de nightlifesector meer dan 285 miljoen euro.

⁵ via het onderzoekstraject 'Repeteren in Gent' (2021), uitgevoerd door [VI.BE](#) i.o.v. het Gents Kunstenoverleg en Democracy, en via <https://cultuur.stad.gent/nl/zalen-ruimte/culturele-infrastructuur>.

⁶ We kiezen bewust voor de term 'muzikartiest', omdat we die breed kunnen invullen: deze omschrijving verwijst naar musici (alle genres), producers en dj's.

⁷ via signalen, bevindingen tijdens de lopende oefening rond de optimalisering van het ondersteuningsbeleid, gevoerd door Cultuur Gent.

⁸ via *deskresearch* met dank aan het vergelijkend onderzoek van Virgo Sillamaa (Tallinn) en de muziekstrategieën van verschillende UNESCO-muzieksteden (zoals Liverpool, Belfast etc.), de kennis-wiki-pagina van Kunstenpunt, de publicatie 'Music is the answer: inspiratiegids voor lokaal muziekbeleid' van [VI.BE](#), 'Een muziekplan voor Antwerpen' en divers onderzoek door dokter Mart Willekens (UGENT), participatieonderzoek door [VI.BE](#), Shain Shapiro "This must be the place - How music can make your city better".

- › de druk op muziekeducatie;
- › de druk op muziekbeleving wegens strikte of niet ingevulde randvoorwaarden (bv. geluid, organiseren, nachtvervoer, een selectiever publiek, administratieve en financiële drempels, de verdwijning van speelplekken etc.);
- › de administratieve last;
- › de zorg voor *fair practice* en *fair pay* voor alle betrokkenen in het muziek-ecosysteem;
- › de marktverzadiging door
 - 1/ de steeds grotere pool van professionele muzikanten, en door
 - 2/ nieuwe technologieën zoals AI, waardoor muziekcreatie zeer toegankelijk wordt;
- › de demografische evoluties in Gent⁹ (bv. vergrijzing, vergroening). In een superdiverse stad als Gent is het nodig om de muzieksector en het muzikale ecosysteem af te stemmen op een heel dynamische, snel veranderende Gentse (jongeren)populatie, en op hun beleving en behoeftes rond cultuurbeleving in het algemeen en in dit geval muziekbeleving in het bijzonder. Streven naar een meer inclusief muziek-ecosysteem blijft relevant. In een stad als Gent volstaat het niet om naar inclusie te streven: het vraagt een bewuste en consequente besluitvorming om een muzikaal ecosysteem te waarborgen dat écht toegankelijk is voor iedereen en dat de (super)diversiteit van onze stad omarmt en structureel weerspiegelt in alle geledingen en op alle niveaus.
- › De nood aan een stadsbrede, laagdrempelige communicatietool om een breder publiek te bereiken.
- › De nood aan meer onderling overleg en afstemming binnen het muzikale ecosysteem, maar ook tussen het ecosysteem en de Stad Gent, zoals bv. programmatorenoverleg, muziekoverleg etc.

Met onderstaande strategie willen we onder meer een antwoord bieden op volgende uitdagingen:

1. De nood aan stimulering van onderlinge netwerken en aan meer peer-to-peer ondersteuning in de sector, zowel op artistiek, technisch als zakelijk vlak.
2. De nood aan ontwikkeling en professionele omkadering van talent en artiesten.
3. De nood aan meer kwalitatieve creatie- en presentatiekansen.
4. De nood aan een sector die rechtvaardigheid en inclusie actief vormgeeft, door ruimte (in brede zin) te garanderen voor diverse muziekgemeenschappen, muziekpraktijken en publieken van uiteenlopende achtergronden, generaties en identiteiten.
5. De nood aan meer muziekparticipatie en -beleving, o.a. door aandacht voor publieksopbouw (met bijzondere aandacht voor niches in de muziekscene).

Met onderstaande strategie willen we onder meer inzetten op volgende kansen:

- › een holistische benadering om zoveel mogelijk kruisbestuiving tussen verschillende stedelijke diensten (over verschillende beleidsdomeinen heen) te realiseren;

⁹ Bron: Stad Gent (2024), Een omgevingsanalyse voor Gent 2024.

- › de leerkansen en muzikale leeromgevingen binnen het muziek-ecosysteem zichtbaar maken en verruimen, om de algemene voeling met de sector te vergroten;
- › een intensievere wisselwerking tussen Gentenaars en muzikartiesten bij de organisatie van culturele evenementen en de creatie van speelkansen;
- › de verdere ontwikkeling van het muziektoerisme en de potentiële economische return ontsluiten;
- › ondersteuning van nieuwe en bestaande muziekbedrijven en -netwerken;
- › meer samenwerking, kennisopbouw en goede praktijken – die een voorbeeld kunnen zijn voor de ruime sector en andere steden/gemeenten – opzetten, verzamelen en delen;
- › een rechtvaardig en inclusief muziekecosysteem versterken door beleidskeuzes die gelijke toegang, representatie en ruimte (in brede zin) voor diverse muziekgemeenschappen verzekeren.

Elke actie binnen deze strategie moet vertrekken vanuit de realiteit van een **superdiverse stad**, waarin **inclusie geen optie, maar een noodzaak is**. Bijna de helft van de Gentse jongeren heeft migratieroots. Dit demografische gegeven zien we nog te weinig weerspiegeld in het muzikale landschap en de structuren errond. Dat wijst niet alleen op blinde vlekken, maar ook op historisch gegroeide machtsdynamieken die bepalen wie ruimte, middelen, zichtbaarheid en legitimiteit krijgt binnen het ecosysteem en welke muziekpraktijken als vanzelfsprekend worden beschouwd.

Uit een enquête van Burgerplicht en GKO (2020) bij meer dan 400 Gentenaars met migratieroots blijkt dat velen zich matig vertegenwoordigd voelen binnen het professionele cultuuraanbod. Ze ervaren drempels zoals gebrekkige toegankelijkheid, communicatie en herkenning. Omdat muziek vaak als eerste referentie naar cultuurbeleving werd genoemd, zijn deze vaststellingen ook van toepassing op het Gentse muziek-ecosysteem. Ze onthullen een structurele kloof tussen de diversiteit van de stad en de manier waarop het bestaande muzikale systeem georganiseerd is.

De oproep is duidelijk: maak het **muzieklandschap inclusiever en toegankelijker via structurele vernieuwing en gelijkwaardige samenwerking**, en durf tegelijk de canon en bestaande machtsposities kritisch te herbekijken. Of het nu gaat om Gentenaars met migratieroots, een beperking, een neurodivers profiel, vrouwen, ouderen, queer personen of mensen in armoede. Streven naar gelijkwaardigheid, toegankelijkheid, herkenbaarheid, aansluiting en actieve deelname van alle Gentse gemeenschappen dient verweven te zijn doorheen en aan de basis te liggen van alle streefdoelen van een Gentse muziekstrategie voor de toekomst.

3. Doelstellingen Muziekstrategie Gent – kort

Deze **strategie** voor een stedelijk muziekbeleid

- › beoogt een stad waarin muziek een **centraal element** is van het culturele, sociale en economische leven;
- › resulteert in een **inclusief en rechtvaardig beleid** dat actief ruimte creëert voor diverse muziekgemeenschappen en praktijken, dat gelijkwaardige samenwerking stimuleert, en dat een duurzame en inspirerende omgeving voor muziekbeoefening en -beleving garandeert;
- › is een **duidelijk gedragen kader** voor alle stakeholders in het Gentse muziek-ecosysteem, met een **centrale rol voor muzikartiesten**, stevig verankerd in het stadsbeleid en het stedelijk weefsel;
- › formuleert **strategische doelstellingen voor de lange termijn** (over de legislaturen heen), die (de ruime regio) Gent als muziekstad globaal relevant, weerbaar, gezond en aantrekkelijk houden.

4. Strategische doelstellingen Muziekstrategie Gent – overzicht

De ontwikkeling, groei en verscheidenheid van het muzikale ecosysteem in de stad op lange termijn waarborgen

De ontwikkeling en groei van de muziekartiest, uit alle gemeenschappen, voeden en faciliteren

De groei, ontwikkeling en spreiding van een duurzame muziekprogrammatie met internationale uitstraling in de stad en de ruimere regio Gent realiseren

De ontwikkeling van divers muzikaal talent in de stad vergroten, door meer samenwerking tussen muziek- en onderwijssector en betere afstemming van het educatieve aanbod op de noden

Een duurzaam en sterk netwerk van muziekinfrastructuur voor ontwikkeling, productie, presentatie, participatie, reflectie en experiment in de stad en de ruimere regio Gent verder vormgeven

Via longitudinaal onderzoek in samenwerking met kennisinstellingen en steunpunten kennis opbouwen die mee richting en onderbouwing geeft aan strategische plannen

5. Strategische doelstellingen Muziekstrategie Gent – voorstel subdoelstellingen

- > **De ontwikkeling, groei en verscheidenheid van het muzikaal ecosysteem in de stad op lange termijn waarborgen**

Een **robuust ecosysteem** bevat een rijkdom aan genres en scenes, waarin verschillende soorten muzikale praktijken kunnen ontstaan, overleven en floreren. Differentiatie ontstaat wanneer er geen monocultuur heerst, maar een veelheid aan vormen, stijlen, contexten en gemeenschappen de ruimte krijgt. Beleidsmatig vraagt dit om een houding van ecologische nieuwsgierigheid, waarbij uiteenlopende genres, contexten en praktijken ondersteund worden, waarbij de ontmoeting tussen scenes, disciplines en generaties bevorderd wordt, en waarbij kleine initiatieven kunnen doorgroeien.

- a) Breng het muzikale ecosysteem, waaronder ook de publieksbeleving en -participatie, in kaart (mapping).
- b) Stel een geëngageerd muziekoverleg samen, dat fungeert als klankbord, co-creator en opvolgplatform. Dit forum werkt bottom-up en transversaal. De breedte, gelaagdheid en deskundigheid van de muzieksector zijn er zo goed mogelijk in vertegenwoordigd. Naast de sector zelf, inclusief musici, nemen ook de Stad Gent, kennisinstellingen en burgers eraan deel. Dit muziekoverleg ontwikkelt mee de strategie en het actieplan, staat mee in voor de opvolging ervan en is ambassadeur voor de stad op lokaal, regionaal en (inter)nationaal niveau.
- c) Creëer een lokale informatiedesk, virtueel en fysiek, die de sector inhoudelijk breed informeert en zo helpt met netwerken, informatie en contacten verwerven, nuttige middelen verstrekken etc. (rekening houdend met de noodzaak om de ruimere regio rond Gent te bereiken). Doe dit in samenhang met de verschillende bestaande infopunten. Communiceer daarbij duidelijk over alle bestaande ondersteuning voor de Gentse muzieksector.
- d) Versterk de samenwerking tussen de verschillende overheidsinstanties en steunpunten (lokaal en bovenlokaal), om de sector te promoten en te ondersteunen als een prioritaire sector voor de stad (op vlak van economie, stadsontwikkeling, educatie, ...).
- e) Creëer aandacht voor muziekcreatie en -presentatie in stedelijke vernieuwingsprojecten en het stedelijke infrastructuurbeleid.
- f) Stimuleer werkgelegenheid in het muzikale ecosysteem.

- g) Zet live data-oefeningen op (zowel kwalitatief als kwantitatief) met als doel jaarlijkse, doorlopende gegevensverzameling. Zo kunnen we de voortgang volgen, en veranderingen en trends binnen de sector, de stad, regio en internationaal detecteren.
- h) Moedig een participatieve benadering aan, waarbij bewoners betrokken worden bij de planning van muziekactiviteiten en de versterking van muziekinitiatieven in hun buurt.
- i) Ontwikkel een beleid dat de ecologische impact van muziekproductie en -evenementen vermindert.
- j) Veranker gendergelijkheid en inclusie als structurele principes in het muzikale ecosysteem, in lijn met de superdiverse Gentse realiteit. Zorg voor een omgeving waarin diverse stemmen, rollen en perspectieven reëel toegang krijgen tot ruimte, middelen en invloed, en investeer in rolmodellen die deze verschuiving zichtbaar en duurzaam maken.
- k) Creëer ondersteuningsinstrumenten om de muzieksector schokbestendig te maken voor disruptieve mondiale of regionale crises.
- l) Maak muziekbeleving toegankelijk voor een zo breed mogelijk publiek. Diversifieer het aanbod en werk bestaande drempels weg, bv. stimuleer prijsdifferentiatie zodat iedereen kan participeren.
- m) Zet in op een stadsbreed communicatiekanaal dat een breed publiek informeert over de culturele activiteiten in de stad.
- n) ...

> De ontwikkeling en groei van de muzikartiest voeden en garanderen

De artiest vormt de kern van het muzikale ecosysteem, waarbij variatie bij artiesten cruciaal is: verschillende stijlen, invalshoeken, levensverhalen en praktijken zijn de dragers van culturele innovatie. Muziekbeleid moet daarom inzetten op de bescherming en stimulering van deze diversiteit, eerder dan op output of succes. Een stimulerend muziekbeleid geeft de ruimte aan zowel gevestigde als beginnende artiesten, ongeacht stijl of bereik, en ziet ruwe grond als vruchtbare bodem: ook niet-marktgerichte praktijken zijn potentiële bronnen van vernieuwing. Zo'n muziekbeleid beschouwt tijd als groeimiddel: vertraagde ontwikkeling is niet falend, maar leidt tot diepgang.

- a) Neem in de mapping de bestaande werkplaatsen en initiatieven op, detecteer blinde vlekken en zorg voor voldoende samenwerking, afstemming en toeleiding met en naar muziekwerkplaatsen en creatieve broedplekken (cf. 1 a.).
- b) Creëer voldoende leerkansen voor de permanente ontwikkeling van muzikartiesten, biedt ruimte aan peer-to-peer leren en mentorschap, en stimuleer residentiewerking en PA-repetities.
- c) Creëer voldoende toegankelijke presentatiekansen die de demografische en artistieke diversiteit van Gent weerspiegelen, en zorg ervoor dat artiesten uit ondervertegenwoordigde gemeenschappen reële toegang krijgen tot ruimtes en middelen, zodat programmatie effectief meerstemmig wordt.
- d) Zorg voor een omgeving waarin de regels van fair practice en fair pay gelden, zodat muzikartiesten een duurzame carrière kunnen uitbouwen.
- e) ...

> **De groei, ontwikkeling en spreiding van een duurzame muziekprogrammatie met internationale uitstraling in de stad en de ruimere regio Gent realiseren**

Internationale uitstraling is een positieve bijwerking van een sterk lokaal systeem, geen doel op zich. Wat authentiek groeit uit intrinsieke kwaliteit en samenwerking, is duurzamer dan promotiegerichte branding. Exportbeleid moet dus wortelen in een gezonde voedingsbodem. Wat lokaal goed ingebed is, verdient geëxporteerd te worden met internationale uitwisseling in een gelijkwaardig samenwerkingsverband.

- a) Draag Gent uit als dynamische muziekstad bij de Gentse inwoner en nodig de Gentenaars mee uit om hieraan bij te dragen.
- b) Zorg voor een strategie met de toeristische sector in Gent, om Gent als muziekstad op de kaart te zetten. Daarbij moeten muziektouristen kansen krijgen om een band op te bouwen met Gent. Een voorbeeld hiervan kan zijn om toeristen in de hotels en op andere cruciale plekken via schermen en print permanent te informeren over het muzikaanbod in de stad.
- c) Ontwikkel een muzikaal toerisme-concept, dat niet alleen focust op de lokale muziekgeschiedenis, maar ook op de hedendaagse muziekbeleving en trends (erfgoed, alternatieve tours, grassroots tours, cafécircuit).
- d) Ondersteun muzikale stadsevenementen met internationale uitstraling en host als stad internationale muziekevenementen.
- e) Stel een duidelijk beeld, beleid en plan op voor het gebruik van de UNESCO-status van Gent, Creative City of Music en stimuleer internationale samenwerking.
- f) Erken de vernetwerking, de expertise en het curatorschap op internationaal niveau binnen onderbelichte en niet-reguliere programmatiecircuit. Stimuleer programmatie- en presentatieruimte voor programmatoren, collectieven en initiatieven die buiten de klassieke infrastructuur opereren. Deze initiatieven zijn vaak geworteld in underground- of diasporascenes, en brengen sterke internationale netwerken mee. Door deze kennis en connecties structureel te ondersteunen en in te bedden in het stedelijke muziekbeleid, wordt de internationale uitstraling van Gent versterkt en meerstemmiger gemaakt.
- g) ...

- > **De ontwikkeling van divers muzikaal talent uit alle gemeenschappen in de stad vergroten, door meer samenwerking tussen muziek- en onderwijssector en betere afstemming van het educatieve aanbod op de noden**

Talentontwikkeling is een cumulatief proces, gedragen door overdracht van vaardigheden, toegang tot cultuur en sociale erkenning. Onderwijs, informele leerruimtes en praktijkgemeenschappen formeel met elkaar te verbinden, verbreedt de basis waarop muzikale excellentie en vaardigheden kunnen groeien. Elke jongere moet toegang krijgen tot muziekervaring, ongeacht achtergrond, om zijn/haar/hun muzikale reis te starten. Onderwijsinstellingen en muziekpraktijken vormen gedeelde leeromgevingen met ruimte en aandacht voor *peer learning*.

- a) Lobby en pleit voor de bescherming van muziekonderwijs en toegang tot muziek voor kinderen en jongeren binnen het formele schoolcurriculum en ook binnen in- en non-formele leeromgevingen.
- b) Veranker muziek in onderwijs als motor voor belonging, zelfvertrouwen en identiteitsontwikkeling, door te zorgen dat elk kind en elke jongere zich gerepresenteerd, gehoord en gezien voelt. Stimuleer educatieve programma's die diverse muzikale tradities, talen, genres en referentiekaders centraal stellen, zodat de veranderende demografie van Gent weerspiegeld wordt in de leeromgeving.
- c) Ontwikkel een kaart waarop elke burger het startpunt vindt voor zijn/haar/hun muzikale reis, met aandacht voor muziek uit verschillende culturele tradities en talen, en met ruimte voor multiculturele expressie.
- d) Investeer in de muzikale ontwikkeling en participatie van individuen en gemeenschappen, met aandacht voor personen in een kwetsbare of sociaal achtergestelde positie. Dit kan o.m. door samen met scholen, buurtorganisaties, jeugdwerkingen etc. programma's te ontwikkelen die Gentenaars betekenisvolle participatiekansen en toekomstperspectief bieden. Stimuleer representatie binnen het muziekonderwijs door leerkrachten, gastdocenten en begeleiders met diverse achtergronden in te schakelen. Zo herkennen jongeren en volwassenen zich in de mensen die hen begeleiden en inspireren.
- e) Stel een plan op om beter en gecoördineerd gebruik te maken van bestaande en vaak onderbenutte middelen in scholen en andere gemeenschapsruimten (apparatuur, studio's etc.), in de hele stad.
- f) Versterk de kansen tot werkgelegenheid bij muzikartiesten en flankerende en ondersteunende profielen.
- g) ...

> **Een duurzaam en sterk netwerk van muziekinfrastructuur voor ontwikkeling, productie, presentatie, participatie, reflectie en experiment in de stad en de ruimere regio Gent uitbouwen**

Fysieke **infrastructuur** is de habitat van het muzikale leven. Elk ecosysteem vraagt plekken waar nieuwe ideeën wortel kunnen schieten, kunnen falen, kunnen evolueren. Ruimtelijke spreiding, laagdrempeligheid en multifunctionaliteit zijn hierbij cruciaal. Plekken worden groeipolen, infrastructuur evolueert flexibel mee in een niet-hiërarchisch netwerk waarbij kleine, middelgrote en grote plekken elkaar versterken.

- a) Creëer een open source informatiehub voor de sector om bronnen, begeleiding, informatie en beschikbaarheid etc. te delen.
- b) Creëer nieuwe plekken (al dan niet tijdelijk) voor muziekbeleving. Zet in op incentives via subsidies of belastingvoordelen voor organisatoren en culturele instellingen.
- c) Creëer aandacht voor muziekcreatie en- presentatie in stedelijke vernieuwingsprojecten en het stedelijke infrastructuurbeleid. Veranker betaalbare en toegankelijke werk- en repetitieruimtes in stedelijke ontwikkelings- en herbestemmingsprojecten, met aandacht voor continuïteit, gentrificatiepreventie en bereikbaarheid voor diverse en minder ingebedde muziekpraktijken.
- d) Werk samen met diverse stadsdiensten en overheden i.f.v. een goede omkadering bij de organisatie van muziekactiviteiten en festivals, zowel indoor als op het openbare domein.
- e) Werk samen met de nightlife council rond een veilige muziekbeleving.
- f) Stimuleer financiële en andere ondersteuningsmodellen die kleinschalige locaties in staat stellen hun gebouwen te optimaliseren.
- g) Stimuleer dialoog, financiële en andere ondersteuning voor speelplekken i.f.v. een optimaal geluidsbeleid.
- h) ...

> **Via longitudinaal onderzoek in samenwerking met kennisinstellingen kennis opbouwen die mee richting en onderbouwing geeft aan strategische plannen**

Ecosystemen evolueren traag. Daarom moet beleid gebaseerd zijn op langetermijnobservatie en open data-deling. Onderzoek maakt het mogelijk om patronen te herkennen, vroegtijdige signalen op te vangen en adaptief bij te sturen. Verworven inzichten op basis van kwantitatieve en kwalitatieve gegevens worden gedeeld met sector en gemeenschap. Onderzoek en kennisdeling leiden tot beleidsfeedbacklussen en dragen ertoe bij dat de evolutie van het muzikale ecosysteem een dynamische flow behoudt.

- a) Creëer een (boven)lokale open source informatiehub voor de sector om bronnen, begeleiding, informatie en kennis etc. te delen.
- b) Maak een digitale kaart (mapping) van alle spelers uit de muziekscene als specifiek onderdeel van het digitale platform Open Creatives.
- c) Zet live data-oefeningen en onderzoek op (zowel kwalitatief als kwantitatief) met als doel jaarlijkse, doorlopende gegevensverzameling vast te leggen. Zo kunnen we de voortgang volgen, en veranderingen en trends binnen de sector, de stad, regio en internationaal detecteren. Werk samen met kennisinstellingen door in te zetten op levenslang leren, samenwerkingen met future studies, en onderzoek.
- d) Maak een kennisinstelling partner van de stedelijke muziekstrategie en van de operationalisering ervan.
- e) ...

6. Voorlopige conclusie

Dit voorstel voor de Muziekstrategie Gent benadrukt **het belang van muziek** als een kernonderdeel van de stedelijke cultuur, dat bijdraagt aan gemeenschapsgevoel, stedelijke identiteit en economische groei. Gent, als **UNESCO Creative City of Music**, heeft een rijk en divers muzikaal ecosysteem dat alle partners ondersteunt.

De strategie richt zich op de versterking van de veerkracht van de sector, de verbetering van infrastructuur en publieke ruimte, de bevordering van inclusie en diversiteit, de wegwerking van drempels en de optimalisering van de beleving. Er wordt ook aandacht besteed aan de uitdagingen zoals financiering, digitalisering en *fair practice*. Door samenwerking tussen verschillende partners, stakeholders en beleidsdomeinen, streeft Gent naar een duurzaam en inspirerend muziekklimaat.

Deze strategie roept op tot een holistische benadering en transversaal werken, met een focus op talentontwikkeling, muziekeducatie, publieksparticipatie en internationale uitstraling. Uiteindelijk beoogt de strategie een stad waarin muziek een centraal element is van het culturele, sociale en economische leven, met ruimte voor alle muzikale stemmen en praktijken.